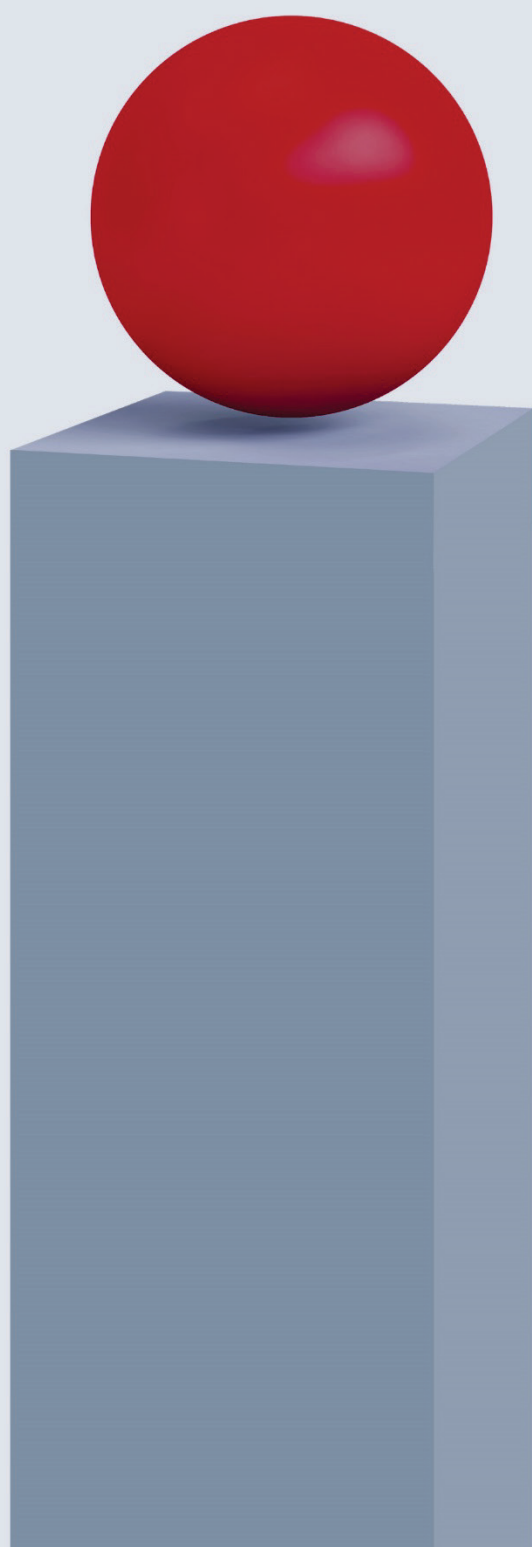

Kratke analize

Poslovanje nastanitvenih in gostinskih podjetij do leta 2025

Mojca Koprivnikar Šušteršič

Zbirka Kratke analize

Poslovanje nastanitvenih in gostinskih podjetij do leta 2025

Izdajatelj:

Urad RS za makroekonomske analize in razvoj
Gregorčičeva 27
1000 Ljubljana

Avtor: Mojca Koprivnikar Šušteršič

Tehnično urejanje: Mojca Bizjak

Ljubljana, september 2026

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

COBISS.SI-ID 289913347

ISBN 978-961-6839-76-1 (PDF)

Spletna lokacija publikacije:

<https://www.umar.gov.si/publikacije/kratke-analize/publikacija/poslovanje-nastanitvenih-in-gostinskih-podjetij-do-leta-2025>

Publikacija je brezplačna.

©2026, Urad RS za makroekonomske analize in razvoj

Razmnoževanje publikacije ali njenih delov ni dovoljeno.

Objava besedila in podatkov v celoti ali deloma je dovoljena le z navedbo vira.

Vsebina

Povzetek	1
1 Uvod	2
2 Poslovanje nastanitvenih in gostinskih gospodarskih družb	3
3 Poslovanje nastanitvenih in gostinskih samostojnih podjetnikov.....	14
4 Zaključek.....	16
Literatura in viri	17

Povzetek

V kratki analizi proučimo poslovanje gospodarskih družb in samostojnih podjetnikov v nastanitvenih in gostinskih dejavnostih v obdobju 2008–2025, pri čemer je največji poudarek na analizi poslovanja v letu 2025 ter v obdobju med epidemijo in po njej. Analiziramo statistične podatke iz bilanc stanja in izkaza poslovnega izida gospodarskih družb, ki ustvarijo od 80 % do 85 % dodane vrednosti v nastanitvenih in gostinskih dejavnostih, ter samostojnih podjetnikov, ki ustvarijo od 15 % do 20 % dodane vrednosti v teh dejavnostih. Podatki za vsako od analiziranih let vključujejo poslovne subjekte, ki so v tistem letu dejansko poslovali. Vse kategorije primerjamo v tekočih cenah, veliko primerjav predstavimo tudi grafično.

Poslovanje nastanitvenih in gostinskih podjetij je bilo v letih 2020–2022 močno zaznamovano z epidemijo covid-19 in z njo povezanimi omejitvami poslovanja ter hkrati z obsežnimi ukrepi države za blažitev posledic epidemije. Po izrazitem poslabšanju leta 2020 se je poslovanje že leta 2021 začelo izboljševati, po odpravi še zadnjih omejitev februarja 2022 pa se je okrevanje nadaljevalo tudi v naslednjih letih. Do leta 2025 je število prenočitev tujih turistov občutno preseglo raven izpred epidemije, medtem ko se je število prenočitev domačih turistov po začasnem povečanju med epidemijo ustalilo nekoliko nad ravno iz leta 2019. Neto čisti dobiček nastanitvenih in gostinskih družb se je do leta 2025 povečal na 124 mio evrov in bil (nominalno) za 115 % višji kot pred epidemijo, kar pomeni precej hitrejšo rast kot v povprečju vseh gospodarskih družb. Izboljšalo se je poslovanje družb obeh oddelkov dejavnosti, povečale pa so se tudi gospodarnost poslovanja, donosnost sredstev in donosnost prihodkov, ki so leta 2025 dosegle najvišje vrednosti po letu 2008. Nadaljevalo se je tudi izboljševanje poslovanja samostojnih podjetnikov, njihov delež v skupni dodani vrednosti vseh samostojnih podjetnikov pa je bil v letu 2025 najvišji v celotnem opazovanem obdobju (11,6 %).

1 Uvod

V kratki analizi proučimo statistične podatke iz bilanc stanja in izkaza poslovnega izida¹ gospodarskih družb, ki ustvarijo od 80 % do 85 % dodane vrednosti v nastanitvenih in gostinskih dejavnostih, ter samostojnih podjetnikov, ki ustvarijo od 15 % do 20 % dodane vrednosti v teh dejavnostih. Zanimajo nas glavne značilnosti poslovanja in njihov premoženjsko-finančni položaj. Podatki za vsako od analiziranih let vključujejo poslovne subjekte, ki so v tistem letu dejansko poslovali. Vse kategorije primerjamo v tekočih cenah, veliko primerjav predstavimo tudi grafično.

V kratki analizi obravnavamo obdobje po letu 2008 s poudarkom na poslovanju nastanitvenih in gostinskih podjetij v letu 2025. Leta 2025 je začela veljati nova različica Standardne klasifikacije dejavnosti (SKD), ki na področju nastanitvenih in gostinskih dejavnosti ni prinesla večjih sprememb glede na klasifikacijo, veljavno od leta 2008. Poleg spremembe naziva dejavnosti (prej samo gostinstvo) sta bili uvedeni dve novi skupini za posredniške dejavnosti (pri nastanitvenih storitvah ter pri strežbi hrane in pijač), vendar je njun pomen za celotno dejavnost zelo omejen, zato na poslovanje celotne dejavnosti skoraj ne vplivata (za primerjavo v strukturi dejavnosti glej tudi sliko 1). Tako lahko poslovanje v letu 2025 primerjamo z letom 2024 ter z obdobjem pred epidemijo covida-19 (2019) in med njo, ko je bilo delovanje dejavnosti močno omejeno.²

Analizo smo razdelili na dva sklopa: v prvem obravnavamo poslovanje gospodarskih družb, v drugem pa poslovanje samostojnih podjetnikov v nastanitvenih in gostinskih dejavnostih. Vključili smo tudi tri okvirje s podrobnejšo analizo prenočitev turistov: glede na državo, iz katere prihajajo, vrsto turističnega kraja, kjer so prenočili, ter mesec in vrsto izbranega nastanitvenega obrata.

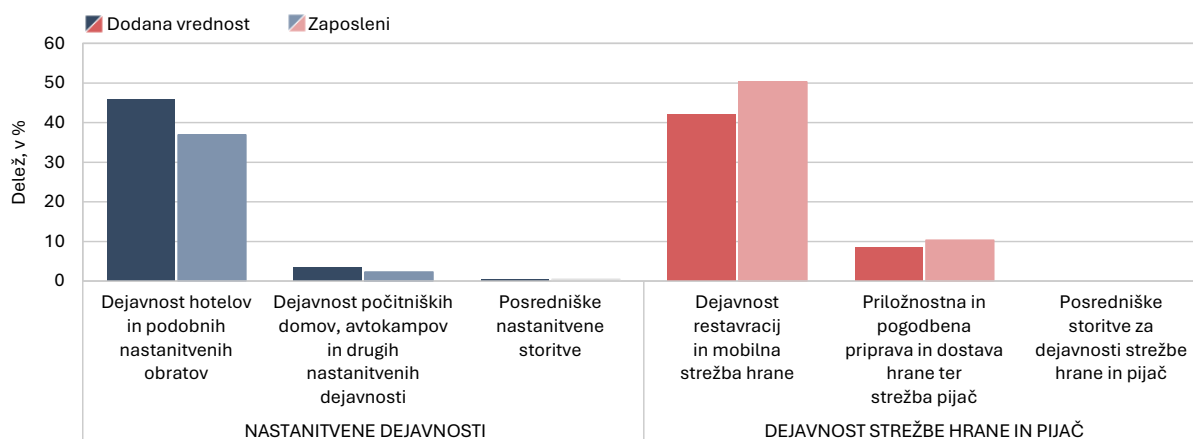
¹ Podatke objavlja AJPES na podlagi letnih poročil, ki jih gospodarske družbe predložijo vsako leto.

² Zaprtja in omejitve so vplivali na slabšo obiskanost nastanitvenih in gostinskih obratov ter posledično na nižje prihodke. Poleg omejitev poslovanja so na poslovanje podjetij v gostinstvu vplivali tudi vladni ukrepi za blažitev negativnih posledic epidemije za prebivalstvo in gospodarstvo ter za pospešitev okrevanja. Med njimi so bili poleg ukrepov za ohranjanje števila zaposlenih tudi krizni dodatki za najranljivejše skupine prebivalstva, uvedeni pa so bili tudi turistični boni in boni za uporabo v bolj prizadetih dejavnostih turizma, gostinstva, športa in kulture. Za podrobnejšo vsebino ukrepov glej Pomladansko napoved gospodarskih gibanj (UMAR, 2021b) in Jesensko napoved gospodarskih gibanj (UMAR, 2021a).

2 Poslovanje nastanitvenih in gostinskih gospodarskih družb

Dodana vrednost in število zaposlenih v nastanitvenih in gostinskih gospodarskih družbah, ki sta se v letu 2020 ob izbruhu epidemije covid-19 močno zmanjšala, sta se v naslednjih petih letih ponovno povečala. Po rasti v obdobju 2015–2019 se je dodana vrednost nastanitvenih in gostinskih družb leta 2020 močno zmanjšala. V naslednjih letih se je ponovno povečala, pri čemer je bila rast večja kot v povprečni gospodarski družbi, tako da se je njen delež v skupni dodani vrednosti povečeval in s 3,1 % leta 2025 dosegel najvišjo vrednost po letu 2008. Po zmanjšanju leta 2020, ki so ga ublažili ukrepi vlade za ohranjanje delovnih mest, saj je kar okoli 73 % vseh podjetij v gostinstvu v obdobju veljavnosti ukrepa vsaj enkrat koristilo ukrep čakanja na delo (za več glej Koprivnikar Šušteršič, 2022), se je v naslednjih petih letih povečalo tudi število zaposlenih. To je leta 2025 za 8,4 % preseglo raven pred epidemijo (v povprečju gospodarskih družb pa za 3,3 %). Ob takšnih gibanjih se je po letu 2020 povečala tudi produktivnost nastanitvenih in gostinskih družb (dodana vrednost na zaposlenega). Produktivnost družb, ki se ukvarjajo z nastanitvenimi dejavnostmi (I 55), se je leta 2025 povečala za 7,7 % in bila od ravni iz leta 2019 (nominalno) večja za 48,5 %. Produktivnost družb, ki se ukvarjajo s strežbo hrane in pijač (I 56), pa se je leta 2025 povečala za 6,8 % in bila od ravni iz leta 2019 večja za 52,9 % (povprečna gospodarska družba je raven presegla za 43,5 %). Največji del oddelka nastanitvenih storitev predstavljajo hoteli in podobni nastanitveni obrati (I 55.1), v oddelku strežbe hrane in pijač pa restavracije in mobilna strežba hrane (I 56.1).

Slika 1: Najvišji delež v dodani vrednosti nastanitvenih in gostinskih dejavnosti so leta 2025 ustvarili hoteli in podobni nastanitveni obrati, v zaposlenosti pa restavracije in mobilna strežba hrane

Vir podatkov: AJPES (2026), lastni izračuni.

Po poslovanju z neto čisto izgubo v letu 2020 so nastanitvene in gostinske družbe naslednja leta zaključile z neto čistim dobičkom, ki je bil leta 2025 za 115 % večji kot leta 2019. V obdobju 2008–2014 so družbe poslovale z neto čisto izgubo, ki je bila posledica visoke neto izgube iz financiranja, po letu 2010 pa je k njej prispevala tudi neto izguba iz poslovanja. Od leta 2015 se je poslovanje postopoma izboljševalo – neto poslovni dobiček se je povečeval, neto izguba iz financiranja pa se je zmanjševala. Neto čisti dobiček je tako leta 2019 znašal 57,7 mio evrov in bil za več kot polovico višji kot leto prej. Izboljševanje poslovnih rezultatov je v letu 2020 prekinila epidemija covid-19 z obsežnimi omejitvami poslovanja, ki so še posebej prizadele nastanitvene in gostinske družbe. Te so tako leto 2020 zaključile z neto čisto izgubo v višini 77,4 mio evrov. Z odpravljanjem omejitev in okrevanjem turistične dejavnosti se je poslovanje v naslednjih letih ponovno izboljšalo. Že leta 2021 so družbe ponovno poslovale z neto čistim dobičkom, ki

se je do leta 2025 povečal na 124 mio evrov. K izboljševanju rezultatov poslovanja so do leta 2025 prispevale družbe obeh oddelkov³.

Tabela 1: Kazalniki poslovanja gospodarskih družb v nastanitvenih in gostinskih dejavnostih v izbranih letih

	2008	2010	2015	2019	2020	2021	2022	2024	2025
Število gospodarskih družb	2.318	2.541	3.208	3.365	3.549	4.005	4.002	4.042	4.103
Število zaposlenih ¹	17.255	17.067	16.857	22.236	20.467	20.938	22.399	23.799	24.105
Delež zaposlenih v vseh družbah (v %)	3,4	3,7	3,8	4,3	4,0	4,0	4,2	4,4	4,5
Delež dodane vrednosti v vseh družbah (v %)	2,3	2,4	2,5	2,8	2,0	2,5	2,8	2,9	3,1
Neto ² čisti dobiček/izguba (v mio EUR)	-27,6	-59,4	0,0	57,7	-77,4	45,1	71,1	93,5	124,0
VELIKOST									
Sredstva/podjetje (v tisoč EUR)	1.004	995	628	726	725	729	744	802	855
Število zaposlenih/podjetje	7,4	6,7	5,3	6,6	5,8	5,2	5,6	5,9	5,9
OPREMLJENOST DELA S SREDSTVI									
Povprečna sredstva/zaposlenega (v tisoč EUR)	127	146	121	105	124	136	130	133	139,5
GOSPODARNOST									
Gospodarnost poslovanja	1,022	0,987	1,012	1,052	0,945	1,043	1,055	1,063	1,068
DONOSNOST									
Donosnost sredstev (v %)	-1,3	-2,4	0,0	2,5	-3,0	1,6	2,4	3,0	3,7
Donosnost prihodkov (v %)	-2,4	-5,6	0,0	3,6	-6,7	2,9	3,4	3,8	4,6
PRODUKTIVNOST									
Dodana vrednost/zaposlenega (v EUR)	24.068	23.679	26.630	30.351	23.812	32.500	36.807	42.470	45.628
STROŠKI DELA									
Stroški dela/zaposlenega (v EUR)	16.990	17.927	18.804	21.323	20.970	22.890	25.688	29.948	31.994
Delež stroškov dela v dodani vrednosti (v %)	70,6	75,7	70,6	70,3	88,1	70,4	69,8	70,5	70,1
FINANCIRANJE IN PLAČILNA SPOSOBNOST									
Delež dolga v virih sredstev (v %)	58,0	63,6	61,0	54,3	57,1	57,1	58,5	55,4	54,4
Delež kratk. obveznosti v virih sredstev (v %)	26,4	30,1	29,3	21,9	20,4	22,1	22,4	23,7	22
Kapitalska pokritost dolg. sredstev (v %)	50,6	42,3	46,9	56,7	51,8	53,2	55,4	58,6	60,1
Dolg. pokritost dolg. sredstev in zalog (v %)	86,2	79,5	83,3	94,8	94,2	95,8	96,9	96,7	99,5
IZVOZNA USMERJENOST									
Delež čistih prihodkov od prodaje na tujem trgu (v %)	4,4	3,4	3,0	2,5	1,8	2,4	2,4	2,2	2,1
STRUKTURA SREDSTEV									
Delež dolg. sredstev v sredstvih (v %)	83,0	86,0	83,1	80,6	82,9	79,1	77,6	76,3	75,9
Delež strojev in naprav ter druge opreme in naprav v dolgoročnih sredstvih (v %)	10,0	8,9	8,4	9,7	9,4	9,8	10,1	11,8	11,4

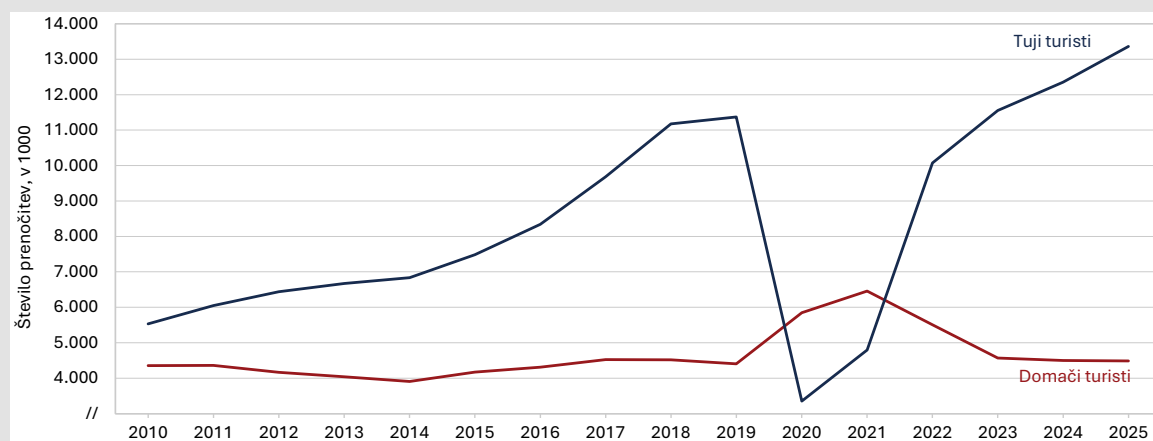
Vir podatkov: AJ PES (2026), lastni izračuni. Opombi: ¹ Podatki o številu zaposlenih pomenijo povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur v obračunskem obdobju in se zato razlikujejo od podatkov o številu zaposlenih, ki jih objavlja SURS. ² Razlika med čistim dobičkom in izgubo obračunskega obdobja.

³ Z izjemo leta 2024, ko so družbe, ki se ukvarjajo s střežbo hrane in pijač, nekoliko zmanjšale neto čisti dobiček, ki pa je že v letu 2025 močno presegel raven iz leta 2023.

Okvir 1: Prenočitve turistov v Sloveniji glede na državo, iz katere prihajajo

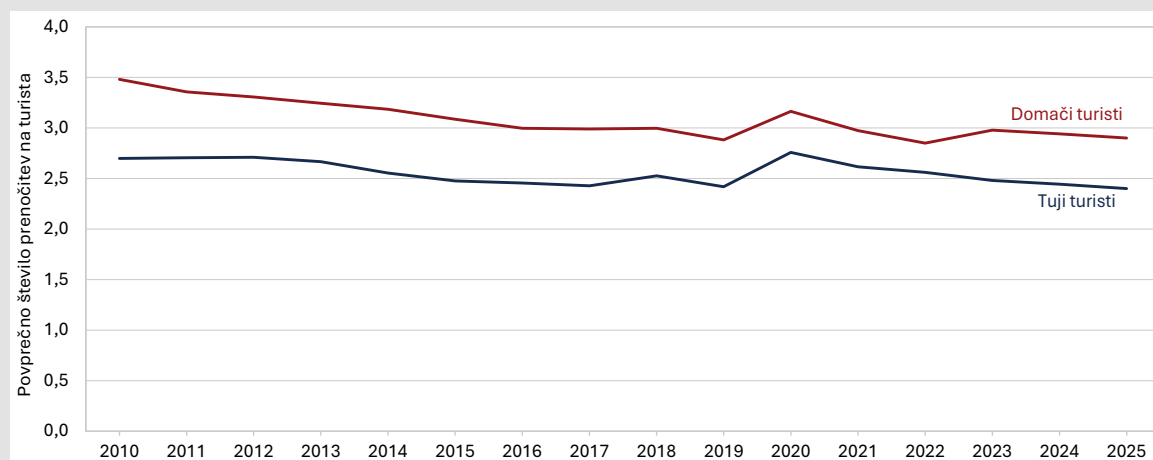
Skupno število prenočitev, ki je raven iz leta 2019 ponovno preseglo šele leta 2023, se je leta 2025 še povečalo. Zaradi izrazitega porasta domačega turizma med epidemijo se je število prenočitev domačih gostov leta 2020 povečalo za skoraj tretjino, leta 2021 pa se je ob unovčevanju turističnih bonov povzpelo na skoraj 6,6 mio, kar je bilo za skoraj polovico več kot leta 2019. V naslednjih treh letih se je postopno zmanjšalo na 4,5 mio, vendar je bilo leta 2025 še vedno za 2 % višje kot leta 2019 oziroma primerljivo z ravnmi v letih 2017 in 2018. Število prenočitev tujih turistov se je po skoraj 70-odstotnem padcu ob izbruhu epidemije leta 2020 začelo povečevati že leta 2021, vendar je bilo takrat še vedno za 58 % oziroma 6,6 mio prenočitev nižje kot leta 2019. Okrevanje se je nadaljevalo tudi v naslednjih letih, tako da je leta 2025 število prenočitev tujih gostov doseglo 13,4 mio, kar je bilo za 17 % več kot pred epidemijo. Z vračanjem tujih turistov se je struktura prenočitev leta 2023 ponovno približala tisti iz leta 2019, ko so tuji gostje ustvarili 72 % vseh prenočitev. V naslednjih dveh letih se je njihov delež še povečal in leta 2025 dosegel 75 %, kar je največ po letu 2010.

Slika 2: Rast števila prenočitev domačih turistov med epidemijo je poleg omejitev potovanj v tujino spodbudila tudi uvedba turističnih bonov; število prenočitev tujih turistov po epidemiji ponovno raste

Vir podatkov: SURS (2026), lastni izračuni.

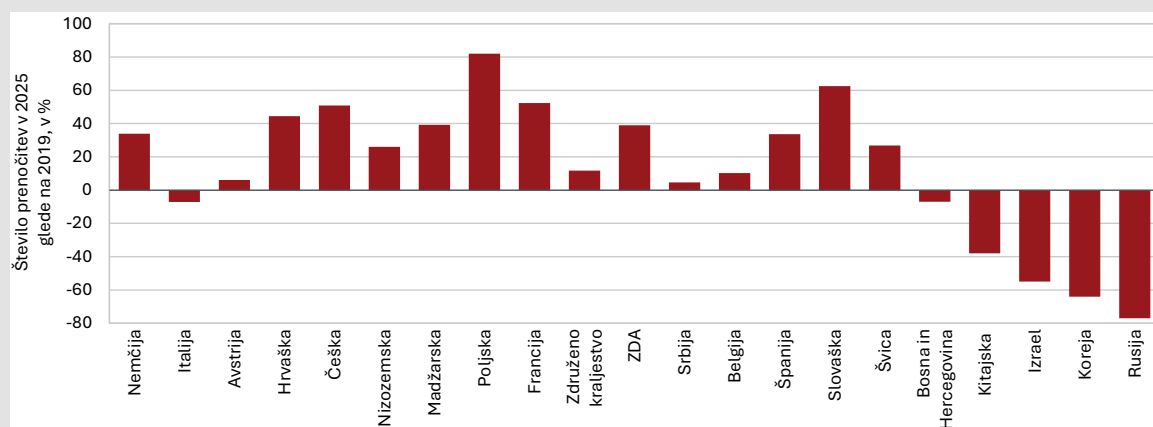
Slika 3: Povprečna doba bivanja turistov je bila leta 2025 podobna kot pred epidemijo

Vir podatkov: SURS (2026), lastni izračuni.

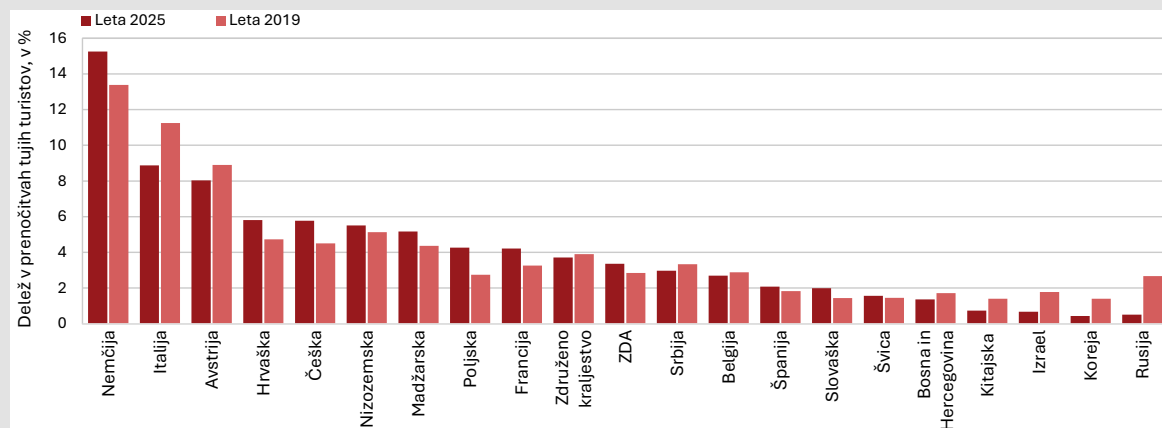
Povprečna doba bivanja turistov je leta 2025 ostala med najnižjimi. Med letoma 2010 in 2019 se je postopno skrajševala – pri domačih gostih za 0,6 prenočitve, pri tujih pa za 0,3 prenočitve. Med epidemijo se je zaradi spremenjenih potovalnih navad začasno podaljšala, pri domačih turistih pa je bila nekoliko daljša tudi še leta 2023. Leta 2024 se je povprečno število prenočitev na turista ponovno zmanjšalo in podobno ostalo tudi leta 2025. Pri tujih turistih je bilo z 2,4 prenočitve podobno kot leta 2019, ko je bilo najnižje, pri domačih turistih pa je bilo z 2,9 prenočitve med najnižjimi v celotnem obdobju.

Slika 4: Število prenočitev turistov iz Italije, azijskih držav, Izraela in Rusije leta 2025 še ni doseglo ravni iz leta 2019 ...

Vir podatkov: SURS (2026), lastni izračuni. Opomba: Države so razvrščene glede na delež prenočitev v vseh prenočitvah tujih gostov v Sloveniji v letu 2025; največji delež imajo turisti iz Nemčije.

Slika 5: ... njihov delež v skupnih prenočitvah je bil tako precej nižji kot leta 2019

Vir podatkov: SURS (2026), lastni izračuni.

Med najpomembnejšimi državami za slovenski turizem se je v obdobju 2019–2025 najbolj povečalo število prenočitev gostov iz Francije, Hrvaške, višegrajskih držav, ZDA in Nemčije. Nemčija je tudi leta 2025 ostala najpomembnejši tuji trg; nemški gostje so ustvarili za 34 % več prenočitev kot leta 2019. Njihov delež v vseh prenočitvah tujih turistov se je do leta 2023 povečal za 3 odstotne točke na 16,4 %, nato pa do leta 2025 znižal na 15,3 %. Drugo mesto so ohranili italijanski gostje z 8,9-odstotnim deležem v vseh prenočitvah tujih turistov, čeprav je bilo število njihovih prenočitev leta 2025 za 7 % manjše kot pred epidemijo. Delež prenočitev avstrijskih turistov je ostal podoben kot leta 2019 in je znašal 8 %. V primerjavi z letom 2019 se je število prenočitev najbolj povečalo pri turistih iz Francije (+52 %), Hrvaške (+44 %), ZDA (+39 %) ter držav višegrajske skupine

(Češka +51 %, Madžarska +39 %, Poljska +82 % in Slovaška +63 %). Gostje iz višegrajskih držav so leta 2025 skupaj ustvarili 17,2 % vseh prenočitev tujih turistov, kar je občutno več kot leta 2019 (13,1 %). Po drugi strani je število prenočitev tudi leta 2025 ostalo precej pod ravno iz leta 2019 predvsem pri gostih iz bolj oddaljenih azijskih držav (Kitajske, Koreje in Japonske), držav, vpletenih v vojaške spopade (Rusija in Izrael), ter Bosne in Hercegovine.

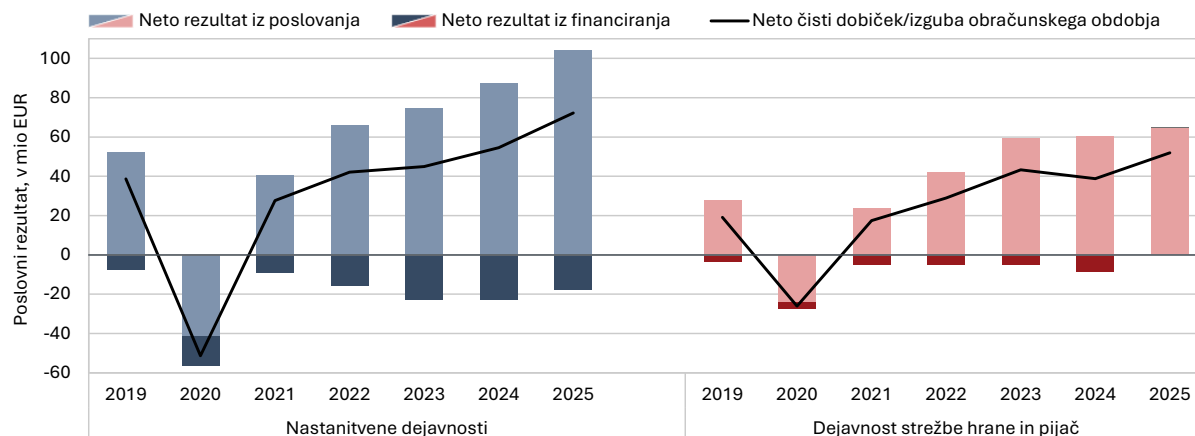
Neto izguba iz poslovanja, ki je bila v letu 2020 posledica izbruha epidemije covid-19, se je že leto pozneje ponovno prevesila v neto dobiček iz poslovanja. Nastanitvene in gostinske družbe so po letu 2009, ko so še poslovale z neto dobičkom iz poslovanja, več let beležile postopno slabšanje poslovnih rezultatov in leta 2014 zaključile z neto izgubo iz poslovanja v višini 31,5 mio evrov. V naslednjih petih letih se je zaradi večjih prihodkov od prodaje, ki jih je spodbudila predvsem rast obiska tujih turistov, njihovo poslovanje občutno izboljšalo, tako da so leta 2019 zaključile z 79,7 mio evrov neto dobička iz poslovanja⁴. Izbruh epidemije ter z njim povezani ukrepi za omejevanje širjenja okužb (zlasti zaprtje nastanitvenih in gostinskih obratov, omejitve poslovanja, potovanj in prehajanja državnih meja) so leta 2020 povzročili izrazito poslabšanje poslovanja. Neto dobiček iz poslovanja se je tako prevesil v neto izgubo iz poslovanja v višini 65,8 mio evrov. Poslovni prihodki so se namreč zaradi manjšega števila prenočitev in upada potrošnje domačega prebivalstva zmanjšali za 29 %⁵. Hkrati so se precej zmanjšali tudi poslovni odhodki (za petino), vendar manj kot prihodki. K temu je prispevalo tudi manjše zmanjšanje stroškov dela (le za desetino), na kar so vplivali vladni ukrepi za ohranjanje delovnih mest in podporo dohodkom zaposlenih (npr. povračila za čakanje na delo, krizni dodatek, delno subvencioniranje skrajšanega delovnega časa idr.)⁶. K izboljšanju poslovanja v letu 2021 so prispevali odpravljanje omejitev pri poslovanju in prehajanju mej, nadaljevanje unovčevanja turističnih bonov ter uvedba bonov, ki jih je bilo mogoče uporabiti za storitve v bolj prizadetih dejavnostih turizma, gostinstva, športa in kulture (za več glej Koprivnikar Šušteršič, 2022), ugodno pa je vplivala tudi ohranitev razmeroma dobrega dohodkovnega položaja gospodinjstev⁷.

⁴ Na izboljšanje rezultatov je leta 2014 po naši oceni vplival tudi boj proti sivi ekonomiji, leta 2016 pa uvedba davčnih blagajn. Podatki Ministrstva za finance in Davčne uprave RS kažejo, da se je v letih 2013 in 2014 izboljšalo prostovoljno izpolnjevanje davčnih obveznosti, povečalo število samoprijav ter zmanjšalo število kršitev ob inšpekcijskih pregledih. Število zaposlenih v družbah, ki se ukvarjajo s strežbo hrane in pijač, se je tako v letu 2014 povečalo za 6,6 %, čisti prihodki od prodaje pa za 7,4 %. Po podatkih Finančne uprave RS se je učinek davčnih blagajn, uvedenih leta 2016, pokazal v višjih vplačilih neto DDV, prispevkov za socialno varnost, dohodnine, davka od dohodkov pravnih oseb in davka od dohodkov iz dejavnosti. Skupni učinek teh kategorij je bil ocenjen na 81 mio EUR, na kar je vplivalo tudi poslovanje nastanitvenih in gostinskih družb, med njimi predvsem podjetij, ki se ukvarjajo s strežbo hrane in pijač.

⁵ Število prenočitev je bilo januarja in februarja še razmeroma stabilno, marca se je več kot prepolovilo, aprila in maja pa se je zmanjšalo skoraj na nič. Čez poletje se je število prenočitev domačih turistov tudi zaradi uvedbe bonov za izboljšanje gospodarskega položaja na področju potrošnje turizma močno povečalo, medtem ko je število prenočitev tujih turistov ostalo precej nižje kot v enakih mesecih leta 2019. V zadnjem četrtletju leta 2020 je ob ponovni razglasitvi epidemije in zaprtju nastanitvenih in gostinskih obratov število prenočitev ponovno močno upadlo.

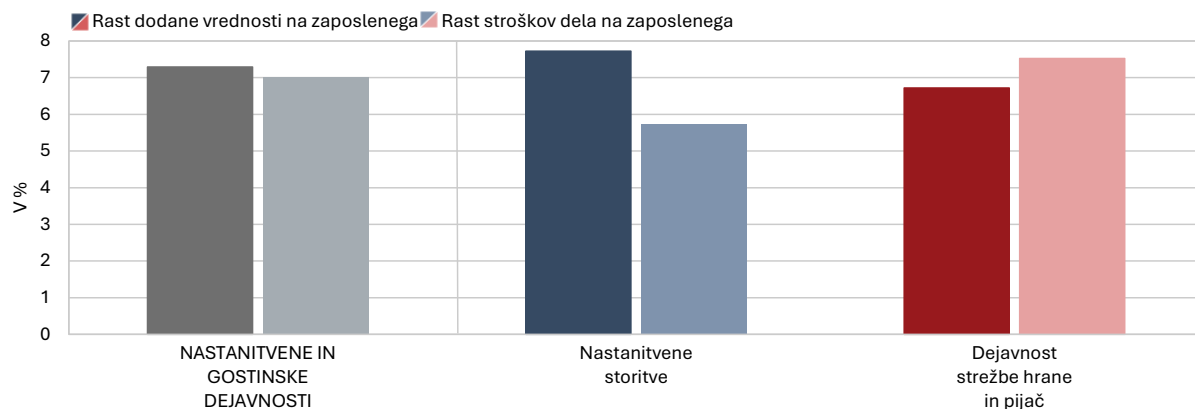
⁶ Delodajalci so izplačila na podlagi ukrepov izkazovali med stroški dela, pomoč države pa med subvencijami ali drugimi poslovnimi prihodki, ki so del poslovnih prihodkov.

⁷ Bruto razpoložljivi dohodek gospodinjstev se je leta 2021 v primerjavi z letom 2020 realno povečal za 3,8 %.

Slika 6: Z neto čistim dobičkom so v letu 2025 poslovale družbe obeh oddelkov

Vir podatkov: AJ PES (2026), lastni izračuni.

Poslovanje nastanitvenih in gostinskih gospodarskih družb se je po okrepanju leta 2021 v naslednjih letih še izboljšalo. Po odpravi še zadnjih omejitev poslovanja sredi februarja 2022 v Sloveniji in ob ugodnejših epidemioloških razmerah po svetu se je neto dobiček iz poslovanja nastanitvenih in gostinskih družb leta 2022 ter v naslednjih letih še povečal. Ob naraščajočem številu prenočitev turistov (Okvir 1) in njihovi večji potrošnji so se povečevali tudi poslovni prihodki, ki so bili leta 2025 medletno večji še za 7,2 %. Poslovni odhodki so prav tako rasli, vendar počasneje od prihodkov. Med njimi so se ponovno najbolj povečali stroški dela, k čemur sta prispevala rast števila zaposlenih ter povišanje minimalne in povprečne plače. Ob močnejši rasti poslovnih prihodkov od poslovnih odhodkov so družbe v obdobju 2021–2025 ustvarjale neto dobiček iz poslovanja, ki se je do leta 2025 povečal na 168,6 mio evrov in bil za 112 % višji kot leta 2019, kar je približno dvakrat tolikšno povečanje kot v vseh gospodarskih družbah, kjer je bila rast 57-odstotna. Poslovni rezultati so se glede na leto 2019 občutno izboljšali v obeh oddelkih dejavnosti. Hitrejšo rast neto dobička iz poslovanja so dosegle družbe strežbe hrane in pijač, kjer je bil ta v letu 2025 za 132 % višji kot leta 2019. V nastanitvenih dejavnostih se je neto dobiček iz poslovanja v primerjavi z letom 2019 podvojil, pri čemer je bila njegova rast v letih 2024 in 2025 višja kot v strežbi hrane in pijač. Po nekajletnem zaostajanju je leta 2025 rast produktivnosti povprečne nastanitvene in gostinske gospodarske družbe presegla rast stroškov dela na zaposlenega, kar je bila posledica poslovanja družb v nastanitvenih dejavnostih. Družbe v nastanitvenih in gostinskih dejavnostih so v letu 2025 izboljšale tudi gospodarnost poslovanja ter donosnost sredstev in prihodkov, pri čemer so vsi kazalniki dosegli najvišje vrednosti po letu 2008.

Slika 7: Rast dodane vrednosti na zaposlenega je v letu 2025 nekoliko presegla rast stroškov dela na zaposlenega

Vir podatkov: AJ PES (2026), lastni izračuni.

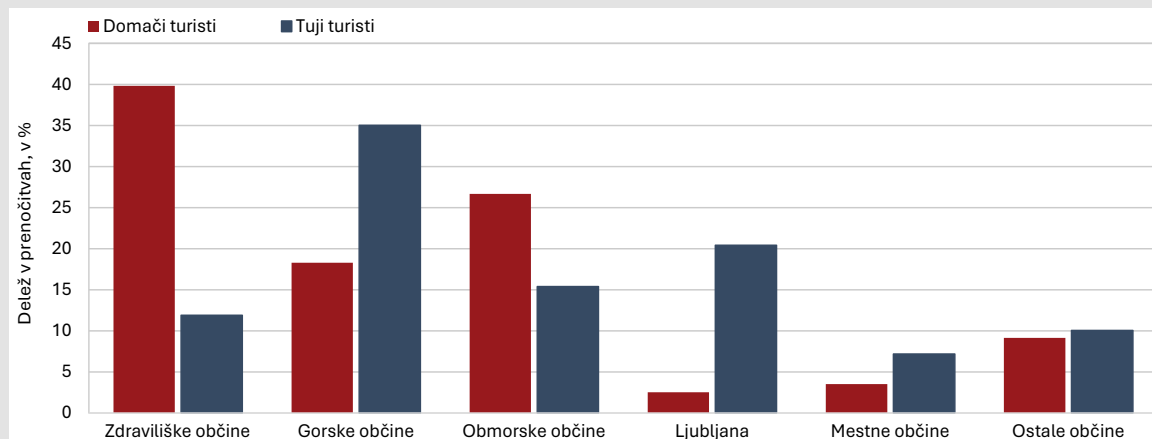
Okvir 2: Prenočitve turistov glede na vrsto turističnega kraja

Tuji turisti so leta 2025 največkrat prenočili v gorskih občinah in Ljubljani (skupaj več kot polovica), sledile pa so obmorske in zdraviliške občine. V gorskih občinah so tuji turisti ustvarili 35 % vseh svojih prenočitev, v Ljubljani pa petino. Ker je bila rast števila prenočitev v obeh vrstah krajev od leta 2019 nadpovprečna, se je njun skupni delež v vseh prenočitvah tujih turistov povečal za 3 odstotne točke. Več kot polovico vseh prenočitev tujih gostov v gorskih občinah so ustvarili gostje v treh občinah – Bledu, Kranjski Gori in Bohinju. Med tujimi turisti so bili tam najštevilčnejši Nemci, ki so ustvarili petino vseh prenočitev, sledili pa so Nizozemci in Čehi s po 8-odstotnim deležem. Obisk Ljubljane se je zaradi vse večje prepoznavnosti v tujini nadpovprečno povečeval že v preteklem desetletju, tako da je število prenočitev tujih turistov leta 2014 prvič preseгло 1 mio, leta 2018 2 mio, leta 2025 pa 2,7 mio. V primerjavi z letom 2019 se je najbolj povečal obisk turistov iz bližnjih evropskih držav, pa tudi iz ZDA, medtem ko je bil obisk turistov iz oddaljenih, predvsem azijskih, držav še vedno skoraj za petino manjši. Njihov delež v prenočitvah tujih turistov v Ljubljani se je tako zmanjšal z 10 % leta 2019 na 7 % leta 2025. Med vsemi vrstami turističnih krajev je Ljubljana leta 2025 zabeležila tudi največjo rast števila prenočitev tujih gostov, in sicer za dobro desetino. V obmorskih občinah so tuji turisti leta 2025 ustvarili 15 % vseh svojih prenočitev, kar je za eno odstotno točko manj kot leta 2019. Med njimi so prevladovali gostje iz Avstrije, Nemčije in Italije, ki so skupaj ustvarili 45 % vseh tujih prenočitev v teh krajih. Edina vrsta turističnih krajev, kjer je bilo število prenočitev tujih turistov leta 2025 še vedno manjše kot pred epidemijo, so bile zdraviliške občine. V primerjavi z letom 2019 se je zmanjšalo za 7 %, njihov delež v vseh prenočitvah tujih gostov pa za 3 odstotne točke, na 12 %. K temu je pomembno prispeval skoraj 90-odstotni upad prenočitev ruskih gostov, manj kot pred epidemijo pa je bilo tudi prenočitev turistov iz Italije in Avstrije. Po drugi strani se je občutno povečalo število prenočitev gostov iz nekaterih držav višegrajske skupine in Hrvaške.

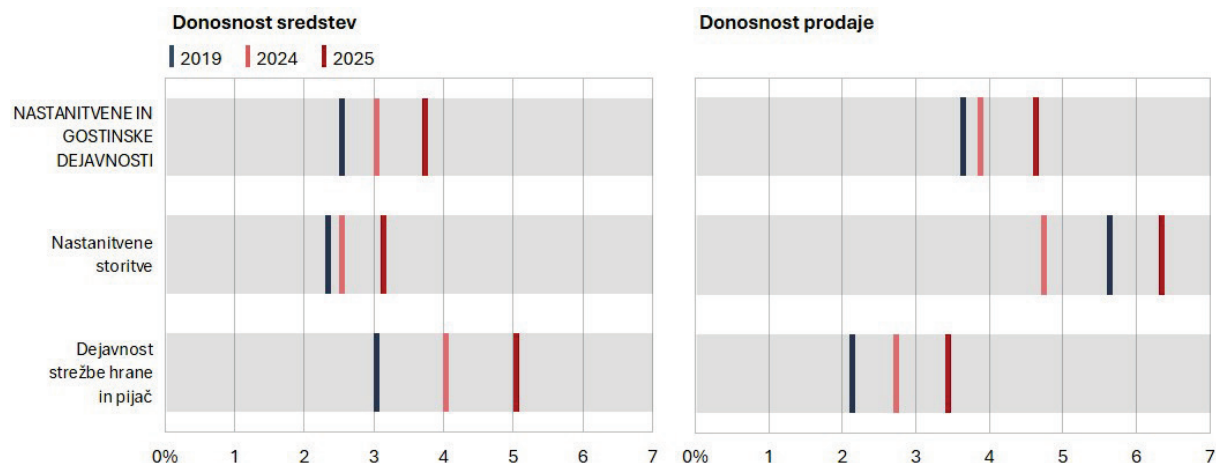
Domači turisti so tudi leta 2025 največkrat prenočili v zdraviliških, obmorskih in gorskih občinah.

V zdraviliških krajih so ustvarili 40 % vseh svojih prenočitev, pri čemer se je število prenočitev leta 2025 glede na leto 2019 povečalo za 3 %. Podobno se je število prenočitev povečalo tudi v obmorskih krajih, kjer so domači turisti ustvarili 27 % vseh prenočitev. V gorskih občinah, kjer je prenočila slaba petina domačih turistov, je bilo število prenočitev leta 2025 za 8 % manjše kot pred epidemijo (lani se je zmanjšalo za 4 %). Glede na leto 2019 se je število prenočitev domačih gostov najizraziteje povečalo v Ljubljani, vendar so tam leta 2025 ustvarili le okoli 3 % vseh prenočitev.

Slika 8: Največ prenočitev so tuji gostje v letu 2025 opravili v gorskih, domači pa v zdraviliških krajih

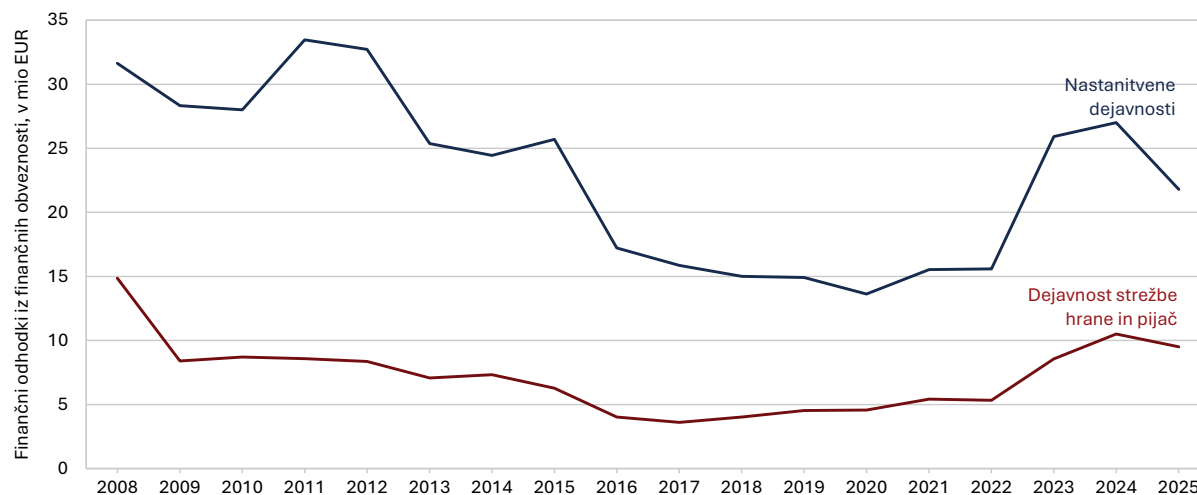

Vir podatkov: SURS (2026), lastni izračuni.

Slika 9: Donosnost sredstev in prodaje se je v letu 2025 še izboljšala

Vir podatkov: AJ PES (2026), lastni izračuni.

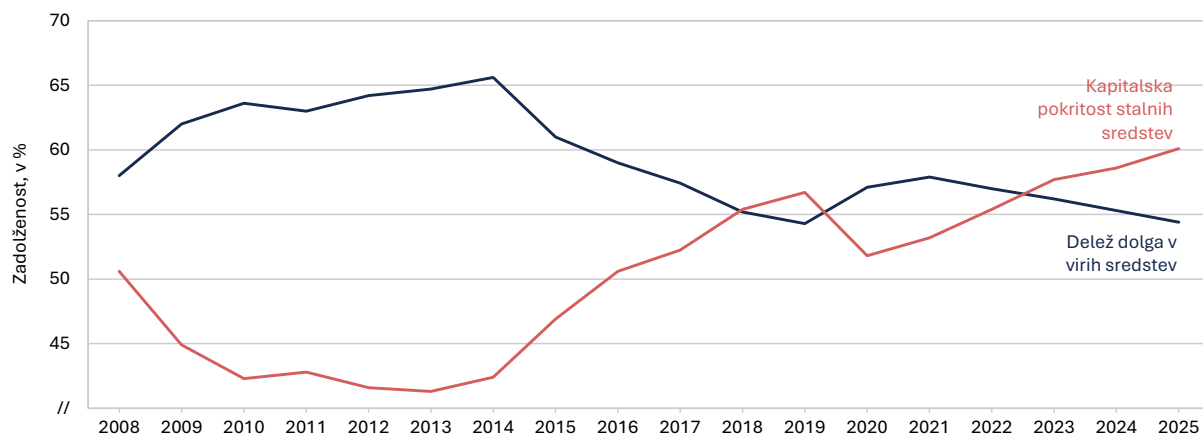
Nastanitvene in gostinske družbe so leta 2025 zmanjšale izgubo iz financiranja. Finančno poslovanje se je po izboljševanju v obdobju 2013–2019 do leta 2024 močnejše poslabšalo, leta 2025 pa nekoliko izboljšalo. Neto izguba iz financiranja, ki je bila najvišja v letu 2012 (77,9 mio evrov), se je do leta 2019 zmanjšala na 11,1 mio evrov, do leta 2024 pa ponovno močno povečala (na 31,1 mio evrov). Leta 2025 se je znižala na 17,4 mio evrov, pri čemer se je finančno poslovanje izboljšalo v družbah iz obeh oddelkov. Pri tem so družbe, ki se ukvarjajo s strežbo hrane in pijač, leto 2025 prvič po letu 2008 zaključile z neto dobičkom iz financiranja.

Slika 10: Nastanitvene in gostinske družbe so leta 2025 zmanjšale finančne odhodke iz finančnih obveznosti

Vir podatkov: AJ PES (2026), lastni izračuni.

Po povečanju med epidemijo so nastanitvene in gostinske družbe leta 2025 četrto leto zapored zmanjšale zadolženost. Njihov dolg se je po znižanju v obdobju 2015–2019 v letih 2020 in 2021 ponovno povečal, v naslednjih štirih letih pa se je znova zmanjševal. Leta 2025 je dolg predstavljal 54,4 % virov sredstev, kar je bilo primerljivo z letom 2019, ko je bila zadolženost najnižja. Zadolženost so do leta 2025 zmanjšale družbe obeh oddelkov dejavnosti. Pri družbah strežbe hrane in pijač je dosegla najnižjo raven po letu 2008, pri družbah nastanitvenih dejavnosti pa je bila kljub nadaljnjemu znižanju še vedno nekoliko višja kot pred epidemijo. Ob povečanju kapitala se je družbam obeh oddelkov dodatno izboljšala tudi kapitalska pokritost sredstev.

Slika 11: Zadolženost nastanitvenih in gostinskih družb se je po povečanju med epidemijo v naslednjih letih močno zmanjšala

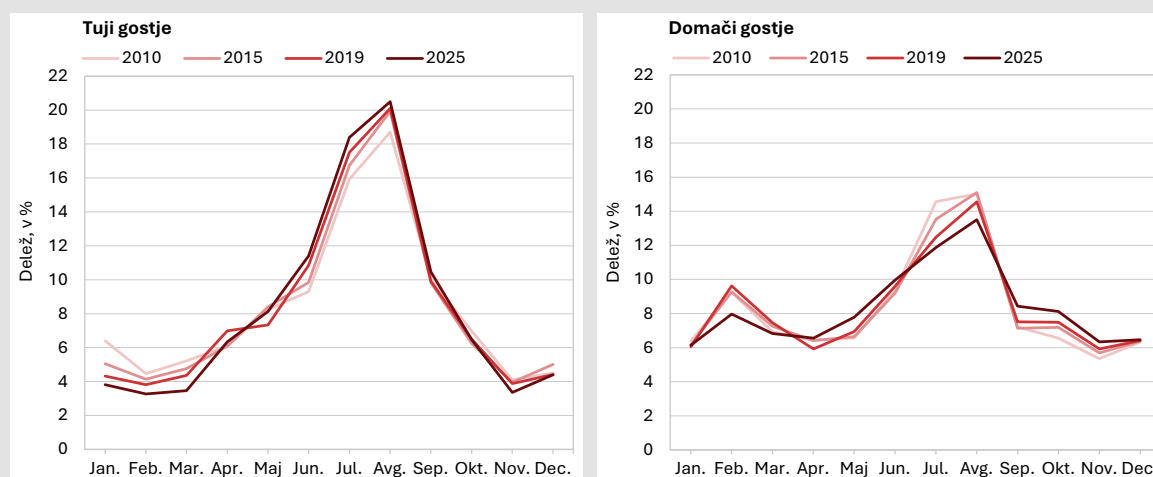

Vir podatkov: AJ PES (2026), lastni izračuni.

Okvir 3: Prenočitve turistov glede na mesec dopusta in vrsto nastanitvenega obrata

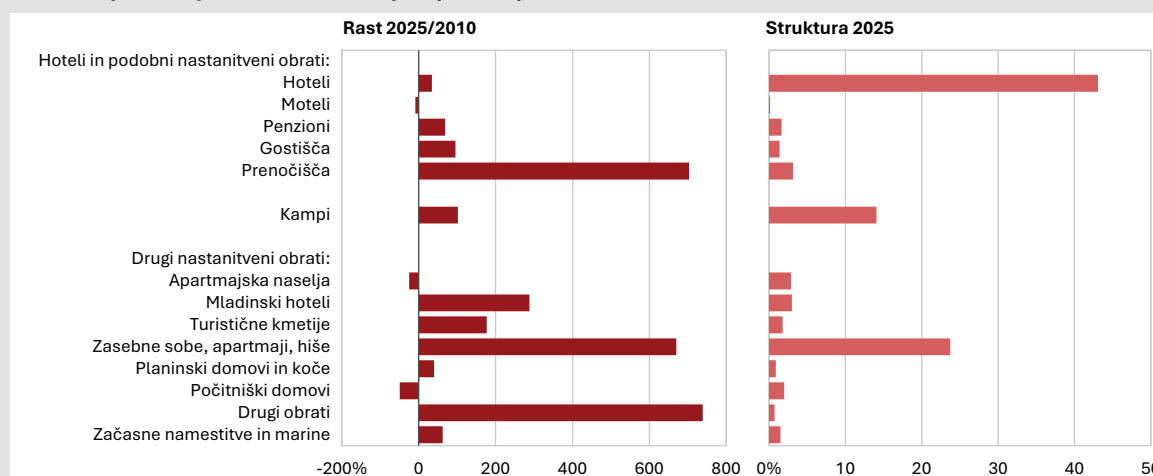
Tuji in domači turisti so tudi leta 2025 v Sloveniji največkrat prenočili v poletnih mesecih; pri tem se je sezonska koncentracija pri tujih gostih v primerjavi z letoma 2010 in 2019 še povečala. Tako domači kot tuji turisti v Sloveniji največkrat prenočijo v avgustu in juliju, sledita junij in september. Delež prenočitev v avgustu in juliju skupaj je sicer pri tujih turistih precej višji kot pri domačih (39 % proti 25 %). Pri tujih turistih se je pomen vrhunca poletne sezone v zadnjih letih še okrepil. Delež prenočitev, ustvarjenih v juliju in avgustu, je bil leta 2025 za 5 o. t. višji kot leta 2010 in za 1 o. t. višji kot leta 2019. Nasprotno se je pri domačih turistih delež prenočitev v teh dveh mesecih glede na leto 2019 zmanjšal za 2 o. t., glede na leto 2010 pa za 5 o. t. Po deležu prenočitev sledita junij in september. Leta 2025 so tuji turisti v vsakem od teh dveh mesecev ustvarili desetino vseh svojih prenočitev, domači pa junija 10 % in septembra 8 %.

Slika 12: Največ prenočitev tuji (levo) in domači gostje (desno) opravijo v poletnih mesecih

Vir podatkov: SURS (2026), lastni izračuni.

Slika 13: Število prenočitev se je v letu 2025 glede na leto 2010 najbolj povečalo v enostavnejših vrstah nastanitvenih obratov (levo), v strukturi prevladujejo prenočitve v hotelih, zasebnih sobah/apartmajih/hišah in kampih (desno)

Vir podatkov: SURS (2026), lastni izračuni.

K povečanju deleža prenočitev v poletnih mesecih je prispevala tudi spremenjena struktura nastanitvenih zmogljivosti, v katerih prenočujejo (tuji) turisti. Delež prenočitev v hotelih in podobnih nastanitvenih obratih v skupnem številu prenočitev se je od leta 2010 precej zmanjšal, povečal pa se je v enostavnejših vrstah obratov, ki so praviloma bolj sezonsko usmerjeni, saj pogosto nimajo spremljajoče ponudbe oziroma niso namenjeni celoletnemu obratovanju. Delež prenočitev v hotelih in podobnih nastanitvenih obratih se je z 62 % leta 2010 do leta 2025 zmanjšal na 49 %. Delež prenočitev v kampih je medtem ostal razmeroma stabilen in je tudi leta 2025 znašal 14 % vseh prenočitev. Najizraziteje se je povečal delež prenočitev v drugih nastanitvenih obratih, in sicer s 25 % leta 2010 na 36 % leta 2025. Pri tem se je število prenočitev z 2,5 mio v letu 2010 povečalo na 6,2 mio v letu 2019 in 6,5 mio v letu 2025; rast v letu 2025 glede na 2010 je bila 163-odstotna (skupno število vseh prenočitev pa se je povečalo za 81 %). V tej skupini približno dve tretjini vseh prenočitev ustvarijo zasebne sobe, apartmaji in hiše.

3 Poslovanje nastanitvenih in gostinskih samostojnih podjetnikov

Pomemben del dodane vrednosti nastanitvenih in gostinskih dejavnosti poleg gospodarskih družb ustvarijo samostojni podjetniki, in sicer od 15 % do 20 % skupne dodane vrednosti te dejavnosti. Največ, leta 2025 skoraj 85 %, jih posluje v dejavnosti strežbe hrane in pijač.

Število samostojnih podjetnikov, ki delujejo v nastanitvenih in gostinskih dejavnostih, se je po zmanjševanju do leta 2020 v zadnjih treh letih ustalilo. Po nihanjih v obdobju 2020–2022 je v letih 2023 in 2024 ostalo na ravni okoli 4.250, leta 2025 pa se je rahlo povečalo, na 4.274, kar je bilo nekoliko več kot pred epidemijo. Nasprotno se je število zaposlenih pri samostojnih podjetnikih po rasti do leta 2019 po epidemiji zmanjševalo in je bilo leta 2025 še vedno za 11 % nižje kot leta 2019. Dodana vrednost samostojnih podjetnikov se je po padcu v letu 2020 v naslednjih letih povečevala. Na njeno višino so podobno kot pri gospodarskih družbah vplivale tudi subvencije za ohranjanje delovnih mest⁸, brez njihovega učinka pa je dodana vrednost raven iz leta 2019 presegla leta 2022. Po razmeroma visoki rasti v letih 2024 in 2025, ki je presegala povprečje vseh samostojnih podjetnikov, je delež dodane vrednosti samostojnih podjetnikov v nastanitvenih in gostinskih dejavnostih v skupni dodani vrednosti leta 2025 dosegel 11,6 %, kar je največ v celotnem opazovanem obdobju. Po zmanjšanju v letu 2020 sta se v naslednjih petih letih postopno izboljšala tudi produktivnost dela in podjetnikov dohodek. K temu je prispevala rast neto podjetnikovega dohodka iz poslovanja, na katerega je med epidemijo, zlasti leta 2021, vplivala tudi uporaba turističnih bonov.

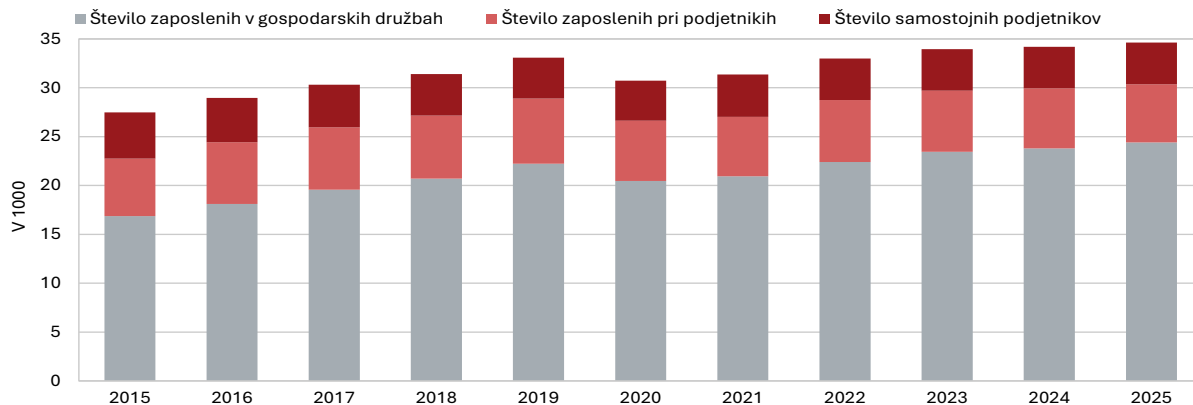
Tabela 2: Izbrani kazalniki poslovanja samostojnih podjetnikov v nastanitvenih in gostinskih dejavnostih v izbranih letih

	2008	2010	2015	2019	2020	2021	2022	2024	2025
Število podjetnikov	4.902	5.084	4.720	4.168	4.098	4.325	4.231	4.250	4.274
Število zaposlenih ¹	7.681	6.962	5.897	6.669	6.153	6.095	6.354	6.145	5.961
Delež dejavnosti v zaposl. vseh podjetnikov	12,3	13,8	14,4	15,1	14,7	15,0	15,7	15,7	15,7
Neto dodana vrednost/zap. (v EUR)	17.641	17.805	21.726	24.022	21.241	27.180	28.718	35.291	38.927
Delež v dodani vrednosti vseh podjetnikov	8,0	9,2	10,0	10,7	9,1	10,7	9,1	11,4	11,6
Neto ² podjetnikov dohodek (v tisoč EUR)	20.130	10.535	21.974	25.882	8.347	33.655	25.159	36.019	42.931
Gospodarnost poslovanja	1,059	1,031	1,056	1,054	1,014	1,064	1,045	1,061	1,070

Vir podatkov: AJPES (2026), lastni izračuni. Opombi: ¹ Podatki o številu zaposlenih pomenijo povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur v obračunskem obdobju in se zato razlikujejo od podatkov o številu zaposlenih, ki jih objavlja SURS. ² Razlika med prihodki in odhodki obračunskega obdobja oz. podjetnikov dohodek, zmanjšan za negativni poslovni izid.

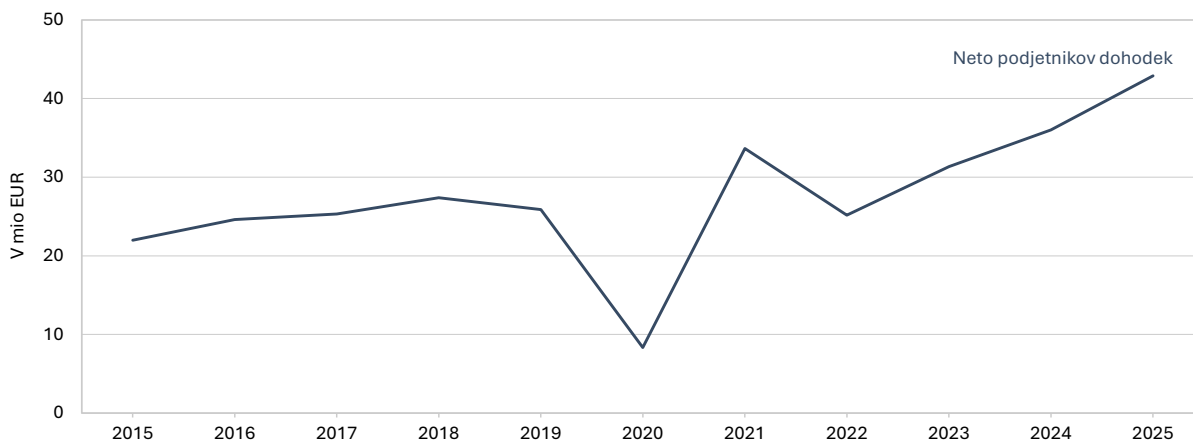
⁸ Delodajalci so izplačila na podlagi ukrepov beležili kot strošek dela, pomoč države pa med subvencijami ali drugimi poslovnimi prihodki, ki so del poslovnih prihodkov.

Slika 14: Število samostojnih podjetnikov in zaposlenih v nastanitvenih in gostinskih dejavnostih se v zadnjih treh letih ni bistveno spreminjalo

Vir podatkov: AJPes (2026), lastni izračuni.

Slika 15: Rast neto podjetnikovega dohodka se je nadaljevala tudi v letu 2025

Vir podatkov: AJPes (2026), lastni izračuni.

4 Zaključek

Poslovanje nastanitvenih in gostinskih podjetij je bilo v letih 2020–2022 močno zaznamovano z epidemijo covida-19, omejitvami poslovanja ter ukrepi države za blažitev posledic epidemije. Po izrazitem poslabšanju poslovanja leta 2020 je dejavnost že naslednje leto začela okrevati, po odpravi še zadnjih omejitev februarja 2022 pa se je okrevanje nadaljevalo tudi v letih 2023–2025.

Glavni poudarki analize:

- **Poslovanje nastanitvenih in gostinskih gospodarskih družb se je leta 2025 še izboljšalo.**
Neto čisti dobiček se je povečal na 124 mio evrov in bil (nominalno) za 115 % višji kot leta 2019. Povečala sta se tako neto dobiček iz poslovanja kot tudi iz financiranja. Gospodarnost poslovanja ter donosnost sredstev in prihodkov so dosegle najvišje ravni po letu 2008.
- **K boljšim poslovnim rezultatom so prispevale družbe obeh oddelkov dejavnosti.**
V nastanitvenih dejavnostih se je rast dobička nadaljevala, družbe strežbe hrane in pijač pa so po začasnem poslabšanju finančnega poslovanja v letu 2024 rezultate ponovno občutno izboljšale. Leta 2025 so prvič po letu 2008 ustvarile neto dobiček iz financiranja.
- **Leta 2025 so precej bolje poslovali tudi samostojni podjetniki v nastanitvenih in gostinskih dejavnostih.**
Dodana vrednost, produktivnost dela in podjetnikov dohodek so se ponovno povečali. Delež dodane vrednosti samostojnih podjetnikov v nastanitvenih in gostinskih dejavnostih v skupni dodani vrednosti vseh samostojnih podjetnikov je dosegel najvišjo raven v celotnem opazovanem obdobju.
- **Število turističnih prenočitev se je leta 2025 še povečalo, pri čemer je rast izhajala predvsem iz nadaljnjega povečevanja obiska tujih turistov.** Število prenočitev tujih gostov je občutno preseglo raven pred epidemijo, število prenočitev domačih turistov pa se je ustalilo nekoliko nad ravno iz leta 2019. Med tujimi turisti se je okrepil predvsem obisk gostov iz Nemčije, Francije, Hrvaške, ZDA in višegrajskih držav. Več kot polovico vseh svojih prenočitev so tuji gosti ustvarili v gorskih občinah in Ljubljani. Kljub ugodnim gibanjem so med izzivi slovenskega turizma še naprej razmeroma kratka povprečna doba bivanja, visoka sezonska koncentracija prenočitev ter spreminjanje strukture prenočitev v smeri povečevanja deleža prenočitev v enostavnejših nastanitvenih objektih, ki praviloma ustvarijo nižjo dodano vrednost.

Literatura in viri

- AJPES. (2026). Statistični podatki iz bilance stanja in izkaza poslovnega izida za gospodarske družbe in samostojne podjetnike. Ljubljana: Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve.
- Koprivnikar Šušteršič, M. (2022, 22. december). Poslovanje gostinskih podjetij med epidemijo covida-19. Pridobljeno 8. 7. 2024 s <https://www.umar.gov.si/publikacije/kratke-analize/publikacija/poslovanje-gostinskih-podjetij-med-epidemijo-covida-19>
- SURS. (2025). Standardna klasifikacija dejavnosti - SKD Razlike med SKD2008 in SKD2025. Ljubljana: SURS.
- SURS. (2026). Standardna klasifikacija dejavnosti SKD2025. Ljubljana: SURS.
- SURS. (2026). Podatkovna baza. Ljubljana: Statistični urad RS. Pridobljeno s <https://pxweb.stat.si/SiStatData>
- UMAR. (2021a). Jesenska napoved gospodarskih gibanj 2021. Ljubljana: Urad RS za makroekonomske analize in razvoj. Pridobljeno s https://www.umar.gov.si/fileadmin/user_upload/napovedi/jesen/2021/JNGG_2021_splet.pdf
- UMAR. (2021b). Pomladanska napoved gospodarskih gibanj 2021. Ljubljana: Urad RS za makroekonomske analize in razvoj. Pridobljeno s https://www.umar.gov.si/fileadmin/user_upload/napovedi/pomlad/pomladanska_2021/Pomladanska_napoved_2021-splet_01.pdf

Priloga:**Opredelitev kazalnikov, uporabljenih v analizi poslovanja gospodarskih družb**

KAZALNIKA VELIKOSTI

Sredstva na podjetje

001/število podjetij

Število zaposlenih na podjetje

188/število podjetij

KAZALNIK OPREMLJENOSTI DELA S SREDSTVI

Povprečna* sredstva na zaposlenega $((001_1 + 001_0)/2)/188$

KAZALNIK GOSPODARNOSTI

Gospodarnost poslovanja = poslovni prihodki/poslovni odhodki

(126/127)

KAZALNIKI DONOSNOSTI

Donosnost sredstev = neto čisti dobiček (izguba) obračunskega obdobja/povprečna* sredstva $(186-187)/((001_1 + 001_0)/2)$ **Donosnost prihodkov = neto čisti dobiček (izguba) obračunskega obdobja/celotni prihodki** $(186-187)/(126 + 153 + 178)$ **Donosnost kapitala = neto čisti dobiček (izguba) obračunskega obdobja/povprečni* kapital** $(186-187)/((056_1 + 056_0)/2)$

KAZALNIK PRODUKTIVNOSTI

Dodana vrednost na zaposlenega $(126-128-148)/188$

KAZALNIKA STROŠKOV DELA

Stroški dela na zaposlenega

(139/188)

Delež stroškov dela v dodani vrednosti $(139/(126-128-148))$

KAZALNIKI FINANCIRANJA IN PLAČILNE SPOSOBNOSTI

Delež dolga (kratkoročne in dolgoročne finančne ter poslovne obveznosti, rezervacije in pasivne časovne razmejitve) v virih sredstev

$((072 + 075 + 085 + 095)/055)$

Delež kratkoročnih obveznosti (s pasivnimi časovnimi razmejitvami) v virih sredstev

$((085 + 095)/055)$

Kapitalska pokritost dolgoročnih sredstev

$(056/002)$

Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev in zalog

$(056 + 072 + 075)/(002 + 034)$

KAZALNIK IZVOZNE USMERJENOSTI

Delež čistih prihodkov od prodaje na tujem trgu v celotnih čistih prihodkih od prodaje

$(115 + 118)/110$

KAZALNIKA STRUKTURE SREDSTEV

Delež dolgoročnih sredstev v sredstvih

$(002/001)$

Delež proizvodjalnih strojev in naprav ter druge opreme in naprav v dolgoročnih sredstvih

$((013 + 014)/002)$

Opombi: Številke v formulah pomenijo ustrezno šifro AOP. * Pri izračunu povprečne vrednosti sredstev in kapitala se upošteva podatek o vrednosti sredstev/kapitala ob koncu tekočega in ob koncu preteklega leta za družbe, ki so poslovale v tekočem letu.